

In november zal de viering van 85 jaar Silo zeker nog wat doorklinken in wat we in Silo doen en vieren met elkaar. Vrij, maar niet vrijblijvend, was het thema, oftewel: wat zijn de grenzen en mogelijkheden van onze gevonden vrijheid, in ons eigen leven, in ons geloofsleven en in de gemeente Silo. Juist omdat we midden in de wereld willen staan en niet willen wegglijden bij verhalen over grote nood en armoede die Carla van Weelie als lid van onze gemeente ons rechtstreeks vanuit de brandhaarden van de wereld brengt. En omdat we met de Silomaatjes willen delen in de pijn van mensen die letterlijk hun vrijheid hebben verloren.

Vrijheid heeft een prijs, maar geeft ook geluk en maakt je tot een dankend mens tegenover God.

Op de verantwoordelijkheid die bij het vrij-zijn hoort, heeft ds. Jannes Reiling in Silo talloze malen gewezen. Ik vond in zijn Silo-archief deze woorden van hem uit 1996, die ik graag in de 'maand van de Reiling-lezing' aan u doorgeef:

Arjan Noordhoek

'In onze themadiensten hebben we de reis van gisteren naar morgen gemaakt. We reisden langs en met de dingen van ons geloof. Ons geloof in God en in Jezus Christus zijn enige Zoon. We wogen de woorden die we ontvangen hadden van onze ouders om dat geloof uit te spreken en te leven. We hielden oude woorden vast en vonden nieuwe die beter pasten bij de steeds veranderende wereld waarin wij leven.

Nu komt de vraag naar boven: wat doen we met dat geloof? We hebben het over God maar Hij is toch niet alleen onze God. Hij is de God van de hele wereld, ja de hele schepping. We hebben het over Jezus Christus, onze Heer en Heiland maar Hij is toch niet alleen onze Heer. Hij is toch de Heer van de hele wereld. We hebben het over de Heilige Geest maar die woont toch niet alleen in ons?

Het geloof moet de wereld in. Het moet naar andere mensen toe. Wij moeten het naar die andere mensen brengen! Dan moeten we weten: wát hebben we uit te dragen? Wat kunnen we aan andere mensen doorgeven?

Dat is het verhaal van God en van Jezus Christus. Maar wat zeggen we als we dat verhaal doorvertellen? Dat verhaal is het Evangelie, het verhaal van Jezus Christus. Het verhaal van zijn kruis en zijn opstanding. Maar wat betekenen die woorden 'kruis en opstanding' in de wereld van vandaag? Hoe vertalen we die in woorden van deze tijd?

Laat ik proberen het in een eenvoudige zinnetje te zeggen: God geeft om

ons! Wij gaan Hem ter harte en wij mogen op Hem rekenen. Hij heeft een verhouding met ons. Hij wil een verhouding hebben met alle mensen. Ja maar, wat is dat dan voor een verhouding?, kunnen mensen vragen. Kunnen wij ook zelf vragen. Kunnen wij dat ook in woorden en zinnen beschrijven en zeggen: kijk, zo zit dat!?

Het is net als met een verhouding tussen mensen. Je kunt over de uiterlijke omstandigheden van mensen heel veel zeggen maar hun verhouding is ten diepste altijd een geheim. Het leeft in hun eigen hart. Zo is het ook met het geloof. Het is een geheim dat in ons eigen hart leeft. Wij kunnen er van getuigen als het geheim van het Evangelie in ons hart leeft.

Leeft het nog?'

Afgelopen maand

zondag 4 oktober

Voorganger Arjan Noordhoek

Lezingen van deze zondag zijn:

Psalmlezing: Psalm 128: 1-6

Eerste Testament: Maleachi 2:10-16

Tweede Testament: Marcus 10:2 en 13-16

Het thema van deze zondag is Welkom, kind van God, al doen de lezingen ons aan hele anderen onderwerpen denken van scheiding, en van ontrouw en van tegenstellingen. Het volk van Israël dat God niet trouw is en anderen goden dient, en aanbidt.

Wij die wel voor onszelf zorgen en ons vertrouwen op materiële zaken stellen.

Of onze kop in de wind gooien en ons geloof ontkennen

Dan het boek Ruth komt, zij die de God van haar schoonmoeder lief heeft en daar door zo grote rol in de bijbel zal spelen.

Jezus is toornig op de discipelen als ze kinderen weg willen sturen op hun ontmoeting. Dan spreekt Jezus tot hen: "laat de kinderen tot mij komen."

Wie het koninkrijk Gods niet ontvangt als een kind, zal het voorzeker niet binnen gaan. En Hij omarmde ze en hun de handen opleggende, zegende Hij ze.

Zo als een kind zich veilig en geliefd weet door zijn ouders zo wil God zelf ook voor ons zorgen. In iedere volwassene is dat kind aanwezig. We groeien op, leren wat goed is en fout, we kunnen zo leren dat alle regels

en geboden er niet alleen als een waarschuwing: pas op! maar ook als richtsnoer kunnen fungeren hoe te leven. En de kunst is juist in dit hectische leven dat contact met het kind in ons niet te verliezen, omdat een kind puur kan zijn en kan dromen en spelen geloven in het onmogelijke, onbevangen en open deze wereld in kijken, een wereld die wij als volwassenen niet meer zo kunnen ervaren. En God vraag nu juist aan ons keer terug ik wil je tonen hoe ik het bedoelt hebt, huil, lach, kijk in verwondering om je heen, ik wil onvoorwaardelijk voor je zorgen. Ik wil voor jullie allen dezelfde Vader zijn. Je mag je gelukkig en veilig voelen, weten dat Ik het anders bedoeld het met deze wereld en de mensen om je heen, wil je mee helpen dit uit te dragen niet in eigen belang te leven, maar als een Gods geschenk

En als we dan zingen

God heeft zijn naam gezegd: 'ik zal er zijn voor jou',

Hij gaat met je op weg, Hij blijft je eeuwig trouw.

Geloof hem op zijn woord, Hij spant zich voor je in,

Hij trekt je in zijn spoor, bemint je als zijn kind.

Zo mogen we het kind in onszelf terug vinden en ervaren dat er in ieder van ons een stukje van Uw koninkrijk zichtbaar mag worden, opnieuw geboren, U tekenen van Brood en Wijn spreken hier van. U zegt doet dit om mij te gedenken. Dank U voor deze tekenen en dat we dit vandaag weer mochten vieren. Amen

Corrie

zondag 11 oktober

Thema: Wat God verbonden heeft

Voorganger Arie de Boer

Begeleiding Peter Spreeuwers

Lector Harryet Eijkman

De lezingen zijn uit Psalm 8 Genesis 2:18-24 en Marcus 10:1-12

Wat God verbonden heeft mag een mens niet scheiden.....

Mag dat wel in jullie kringen, echtscheiding, vroeg een vriend van Arie hem afgelopen vrijdag. En die vraag hoor je wel meer. Jij bent toch christen? Mag jij dan wel..?

Paulus in de Galatenbrief zegt tot de komst van Christus is de wet een soort van oppas. Zo vragen de Farizeeën aan Jezus 'mag een man zijn vrouw verstoten?'

En Jezus refereert aan Genesis 2:24 : daarom zal een mens zijn vader en

moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die 2 zullen 1 zijn. Jezus stuurt er niet op aan om geweldige idealen na te leven en ook niet op het in het reine komen met alle schuld. Maar op eerlijk zijn naar jezelf en naar God. Je kan jezelf wel verontschuldigen of de schuld bij de ander neerleggen om op die manier de wet, de oppas te omzeilen. Maar laten we dat niet doen en naar ons zelf kijken, de schuld bij ons zelf houden om er dan mee naar God te gaan en het met hem te delen.

Het schept ruimte om te komen bij de Heer met alle zorgen en schuld, want we mogen geloven dat hij in zijn genade nieuw leven geeft. Jezus doet dus niet mee aan de denkwijze van de Farizeeën, maar accepteert de regels van Mozes wel, dat er regels moeten zijn die voorkomen dat er onnadenkend onrecht wordt gedaan.

Laten we dus verantwoording nemen voor ons doen en laten, we zijn als mens het paradijs verloren en verliezen het nog steeds en de Heer wil ons helpen het weer terug te vinden. God heeft man en vrouw voor elkaar geschapen om elkaar aan te vullen en te helpen. En als we zo luisteren naar God in ons hart dan laat dat ons zien hoe het mag zijn op de wereld. Wat god verbonden heeft kunnen mensen niet scheiden, maar als we de liefde zelf niet meer zien dan is daar nog altijd God die zijn liefde aan ons wil geven om weer te groeien in ons mens zijn in zijn paradijs

Martijn

zondag 18 oktober

Voorganger Piet Brongers

Begeleiding Willem Jan Stuit

Medewerking Silo Combo

Lector Adry Veen

De lezingen zijn uit Genesis 1:1-5, Johannes 1:1-5, Jesaja 29: 18–24 en Mattheus 6: 22 en 23

Piet begint zijn inleiding met het bericht dat vorige week in Trouw stond dat (volgens Ellen van Wolde) Genesis verkeerd vertaald zou zijn. De schrijfster kan volgens Piet niet zo goed uit de voeten met de tegenstelling van de almacht van God en Zijn liefdevolle nabijheid. Het woord "daba" zou verkeerd vertaald zijn.

Maar het woord daba betekend zowel woord als daad.

Het gaat niet om een God die met een toverstokje zit te zwaaien.

Het belangrijkste woord is: Er zij licht: Scheiding tussen licht en donker.

Wat vinden wij licht, wat donker?
Waar bid je voor, waar dank je voor?

Het Hebreeuws heeft maar 2 leestekens, dus moeten we ze zelf zetten. Als je Genesis gaat lezen met een dubbele punt na *In het begin schiep God de hemel en de aarde*: Dan komt er een beeld van chaos en duisternis en God wil daarin van doen hebben. Het is het begin van God's omzien. God wil van doen hebben met iets wat er is. Scheiding van licht en donker en het was goed waar licht was. Schepping gebeurt waar hemel en aarde een geheel vormen.

Het scheppingsgebeuren gaat door heel de geschiedenis, door heel de wereld heen.

Het is donker waar mensen voor God gaan spelen, waar tegenstellingen groter worden: daar ontstaat chaos.

Het verhaal van God laat zien dat het anders is. Het is een dynamisch verhaal, beweging in de richting van het licht.

Het is genade dat Gods Geest zweeft over de wateren. We zien het steeds weer in de geschiedenis van Israël: Na alle donkerheid komt er toch steeds weer licht. Gods omzien begint altijd bij het kleine, daar vinden de ervaringen plaats, waar de nabijheid van God gevoelt, ervaren wordt.

Als gemeente zijn we (Drachten) naar Auschwitz geweest en hebben daar de nabijheid van God gevoeld, ondanks het duister. We mogen weten dat Gods Geest in de chaos is, al is de chaos nog zo groot.

We komen terug bij de oorsprong: overstijgend ontdekken wie God is, ons leven zinvol maken. Daar waar ontmoeting is, zijn er kansen voor licht.

'Het heeft met je ogen te maken, dat wat je ziet, waar je bij stil staat.

Als je zo rond kijkt doe je mee met het scheppingsverhaal. Ga mee met het scheppingsverhaal, laat toe om chaos te zien, de gebrokenheid. Dan zul je ontdekken: Er zij licht, ook nu nog.

Het scheppingswoord is nog steeds van kracht, ook nu, voor ons, vandaag.

Na deze prachtige overdenking mochten we als combo (samen met de gemeente) "You raise me up" zingen. Een dienst om kippenvel van te krijgen.

Joke

Zondag 25 oktober

De kerk is goed gevuld, en er zijn veel gasten. Leuk! Silo is in beweging, dat blijkt ook wel uit de lange lijst bestuurlijke mededelingen aan het begin van de dienst. Daarna kunnen we echt beginnen.

Het thema vanochtend is: "Dienen in deze tijd". Voorganger Arjan Noordhoek begint zijn overdenking met de ambities die wij allemaal hebben, jong en oud. We willen graag in tel zijn, beter zijn dan de rest. Velen van ons herkennen dit, merkte ik in een paar gesprekjes na afloop van de dienst. Arjan zet hier echter een ander mensbeeld tegenover: dat van de lijdende dienaar. Door dit beeld, opgeroepen door de profeet Jesaja, laat Jezus zich inspireren. Hij leert zijn ambitieuze leerlingen dat echte grootheid ligt in het helper zijn, in het zorgen voor anderen die het minder hebben: "Wie van jullie de belangrijkste wil zijn, zal de anderen moeten dienen, en wie van jullie de eerste wil zijn, zal ieders dienaar moeten zijn" (Marcus 10: 32-45).

Moet een dienaar per se lijden, vroeg ik mij af. Uit de weg die Jezus zelf gegaan is, blijkt van wel. Waarom eigenlijk? De preek teruglezend, krijg ik de indruk dat Arjan wil zeggen: alleen door te lijden kunnen we het licht zien en tot inzicht komen. Ik citeer: "Om - net als Hij - de mens te worden die God in je ziet, is voor ieder mens een pijnlijk proces, dat niet zonder lijden zal gaan. Zonder lijden kom je er niet. Je kunt er voor weg lopen, maar dan groei je niet." Oftewel: no pain, no gain. Dat spreekt mij wel aan, maar is dit nu ook een blijde boodschap? Misschien niet voor iedereen; misschien wel voor hen die (soms) lijden. Aan de muzikale omlijsting ligt het in elk geval niet: Tim Borgdorff laat de vleugel en daarmee de zaal dansen.

Algert

Uitnodiging

Gemeentevergadering 8 november 2009

Voor de zomer, zondag 7 juni, hebben we elkaar ontmoet in een gemeentevergadering. Hier werden de laatste zaken van de jaarvergadering 2008 afgehandeld. Daarnaast is een aantal zaken aan de orde gesteld omtrent het pastoraat, de financiën en de bemensing van de raad. Bovendien is een evaluatie in het vooruitzicht gesteld van het reilen en zeilen van de gemeente sinds we de Silo in de Steigers-aanpak volgen. En - minstens zo belangrijk- veel gemeenteleden hebben gevraagd meer en beter op de hoogte gehouden te worden. Welnu, over al deze dingen willen we u bijpraten en uw mening en ideeën horen. Om die reden nodigt de CombiRaad u uit voor de gemeentevergadering op zondag 8 november, in aansluiting op de dienst.

De vergadering staat open voor leden, huisgenoten, vrienden en belangstellenden. Elk van heeft hett spreekrecht. Leden en huisgenoten hebben stemrecht.

We verwelkomen u graag op 8 november.

Namens de CombiRaad
Harryet Eijkman-Rengers, secretaris

Een pastoraal moment

De betekenis van zalving met olie

Naar aanleiding van het stuk dat ik geschreven heb over ziekenzalving in de Regelrecht van oktober kreeg ik vragen over de betekenis van de zalving met olie en wat de meerwaarde van ziekenzalving is boven het gebed. Ik zal hier een zo duidelijk mogelijk antwoord op trachten te geven. Er zijn niet veel teksten terug gevonden over zalving van en gebed voor zieken in de eerste eeuwen na Christus. Misschien is er in die periode niet zoveel over de zalving geschreven omdat gebed en zalving een vanzelfsprekendheid waren. Uit latere citaten die gevonden zijn blijkt dat de zalving vooral bij de doop hoorde. Jezus Christus ontving na zijn doop in de Jordaan de Heilige Geest en werd de Messias genoemd hetgeen betekent: de Gezalfde. Een volgeling van Christus die gedoopt werd,

kreeg bij het omhoog komen uit het water een uiterlijke zalving met olie, als teken van de gaven van de Heilige Geest. Zo was in de derde eeuw na Chr. het ondenkbaar dat een doopbediening plaatsvond zonder zalving. (het voorhoofd van de dopeling werd gezalfd)

Nog een kleinstukje geschiedenis voor de liefhebbers:

Vanaf de 5de eeuw na Chr. spreekt men over ziekenzalving. Paus Innocentius noemt hier als eerste de ziekenzalving een sacrament. Heel duidelijk werd gesteld dat deze zalving niet gegeven mocht worden aan gelovigen die door hun zondig leven eerst boete moesten doen. Men ging er in die tijd nog vanuit dat door zalving en gebed de zieken inderdaad genezen werden. In de latere Middeleeuwen gaat men steeds meer over tot de zalving met olie voor de stervenden, en wordt de ziekenzalving minder toegepast, maar verdween niet. Thomas van Aquino (13de eeuw) gaat er nog wel vanuit dat het sacrament genezing schenkt, maar het belangrijkste van de zalving is het geestelijk heil van de patiënt. De Reformatoren hebben zich ook bezig gehouden met de zalving. Zo was Maarten Luther fel gekant tegen het geven van het laatste oliesel. Hij zag de zalving als een raadgeving van Jacobus en die hiermee verwees naar het Evangelie van Marcus (6:13) en was het helemaal niet eens met de gang van zaken in de kerk van Rome. Calvijn zegt dat Jacobus de opdracht gaf tot zalving omdat toen de gave van genezing nog aanwezig was. Ook toen was duidelijk dat niet iedereen genas en dat genezing in Gods wijze besluit ligt. Calvijn zag deze zalving niet als medicijn, maar als sacrament. Hij was van mening dat de genezing na zalving hoorde bij de wonderen ten tijde van Jezus en de apostelen, maar dat die in de huidige kerk opgehouden zijn (Calvijn). De reden waarom hij afzag van de zalving, was vooral het misbruik van de zalving door de kerk van Rome. In 1718 hebben de General Baptists het zalven met olie weer opgenomen in hun liturgie.

Wat voegt zalving toe aan het gebed voor een zieke?

Het is vanzelfsprekend dat er in de gemeente voor zieken gebeden wordt. Bidden voor zieken is bijbels verantwoord en wordt ook in de bijbel voorgeschreven. Bidden en zalven is ook in overeenstemming met Gods woord. En wat A. Nijland in zijn studie over 'ziekenzalving' terecht opmerkt: het is niet aan ons om te vragen wat meer of wat beter is. Wat betekent de zalving?

De Heer Jezus Christus maakte brood en wijn tot teken van lijden en sterven. Brood en wijn: symbool van gemeenschap met het lichaam van Jezus Christus. Een symbool valt altijd samen met de werkelijkheid. Zo wordt door De Heer diepere betekenis verleent aan alledaagse dingen. Olie is ook een alledaags ding. Het wordt gebruikt voor heel veel doeleinden:

Men bereidde voedsel in olie; olie was brandstof voor de lampen; olie

werd gebruikt om wonden te verzorgen en was ook een teken van gastvrijheid.

In Zacharia 4 is de olie het beeld van de Heilige Geest en in Jes. 61 zegt de profeet: "De Geest des Heren is op mij, omdat de Here mij gezalfd heeft.' In het Oude Testament lezen we dat koningen, priesters en profeten werden gezalfd met olie.

In het Nieuwe Testament kunnen we lezen over de zalving van Jezus en de apostelen (Hand.10: 38; 2 Kor.1:21,22)

Ons wordt de olie aangereikt om op een bijzondere wijze gestalte te geven aan het gebed voor zieken, zoals brood en wijn gestalte geven aan de viering van het Avondmaal.

De olijfolie betekent de heilzame werking van de Heilige Geest. Zalving is een uiterlijk teken van wat met mond en hart gebeden en innerlijk beleefd en geloofd wordt: dat het heil en de genezing het werk van God en de heilige Geest zijn. Bij zalving gaat het om het zalven van het voorhoofd door de duim van de rechterhand en sommigen zalven ook de handpalmen als teken van ontvangen.

A. Nijland schrijft in zijn boekje over ziekenzalving: "God heeft gebed en zalving gegeven als één van de mogelijkheden om met Hem in gemeenschap te treden inzake de lichamelijke en of geestelijke behoudenis van een zieke broeder of zuster. Het gebed en de invulling van de verhooring zijn voorbehouden aan de machtige, soevereine God, die de regie heeft over ziekte en gezondheid, leven en dood."

('Ziekenzalving' door A. Nijland; Publiciteits Commissie der Unie)

Ik hoop dat ik u wat meer inzicht heb kunnen geven in dit onderwerp. Als iets nog niet duidelijk is of als u nog vragen hebt, laat het mij dan weten.

Willemijn Bakkes, uw pastor.

De Liefde

'Elk stapje waarmee wij de liefde opbouwen is een kaars die brandt in de nacht.

Mensen die voor liefde durven kiezen waar angst en haat heersen, Zijn mensen die de wereld hoop bieden.'

Henry Nouwen.

W.B.

Hoe voelt het om TBS-er te zijn?

Op 15 november valt in Silo de jaarlijkse Gevangenezondag, een themazondag om als gemeente speciaal stil te staan bij de situatie van gevangenen en de rol die wij als kerk daarin kunnen vervullen. Begin dit jaar schreef Jan H. een brief aan onze broeder Oeds Veen, die als vrijwilliger in de TBS-kliniek van Almere komt en zo Jan leerde kennen. Die brief willen we u graag juist deze maand laten lezen, uiteraard met instemming van Jan. (A.N.)

De reden dat ik de vraag hierboven zo stel, is gelegen in het feit dat ik gevoelsmatig een TBS-er ben, en waarschijnlijk altijd zal blijven. Dat heeft alles te maken met mijn angst om terug te keren in de maatschappij. Maar laat ik niet op de zaken vooruit lopen en beginnen bij het begin.

Mijn naam is Jan, en ik ben veroordeeld tot 15 jaar gevangenisstraf, en de maatregel ter beschikking stelling met verpleging van overheidswege. Oftewel, in de volksmond, 15 jaar TBS met dwangverpleging. Dit houdt in dat, ook als ik nergens aan mee zou werken, de staat mij toch moet voorzien in alle noodzakelijke middelen om te kunnen leven. Het betekent niet dat men mij zomaar even een of ander middelje of therapie door de strot kan duwen, want ik heb de vrijheid om nergens aan mee te werken. Ikzelf werk graag overal aan mee, en doe er alles aan om 'gezonder' terug te kunnen keren in de maatschappij.

Verantwoordelijk

Het feit dat ik 15 jaar gevangenisstraf met TBS heb, wijst er al op dat het hier om een ernstig misdrijf gaat, en dat is ook zo. Ik heb een medemens van het leven beroofd en veel erger kan niet. Mijn straf is terecht. Levenslang was ook terecht geweest, maar de magistratuur van Nederland heeft besloten mij toch een tweede kans te geven, iets waar mijn vrouw, mijn zoon, mijn tante (annex pleegmoeder) en ikzelf ontzettend dankbaar voor zijn. Deze gevoelens van dankbaarheid zijn echter bij ons allen ambivalent. Ik wil benadrukken dat ik volledig achter de strafmaat sta en ook niet de indruk wil wekken dat ik er op een of andere manier onderuit wil. Ikzelf ben verantwoordelijk voor zoveel slachtoffers als gevolg van dit ene misdrijf.

Ongeveer 9 jaar geleden heb ik mijzelf op een bepaald moment niet in de hand gehad, en ben volledig doorgedraaid. Hierbij is een medemens om het leven gekomen. Hoe het allemaal zover heeft kunnen komen is niet zo belangrijk meer. Het is gebeurd, en het is onomkeerbaar. Ongeacht hoeveel spijt ik er ook van heb, ik kan het met geen mogelijkheid meer terugdraaien, hoe graag ik dit ook zou willen. Als ik, door mijn leven te

geven, dat van die ander weer terug zou kunnen geven dan zou ik geen minuut aarzelen. Omdat dit natuurlijk onmogelijk is probeer ik alles te doen om mijn schuld aan de maatschappij in te lossen. Dit doe ik onder andere door te studeren, klaar te staan voor anderen, en mij zo goed mogelijk voor te bereiden op de eventuele terugkeer. Ik zeg 'eventuele' omdat dit een onzekerheid is die inherent is aan het TBS systeem. Ik zou zelf kunnen vinden dat het heel goed gaat, maar dit betekent niet dat behandelaars dit ook vinden. En hier begint dan ook mijn belevingswereld van angst.

Een boos oog

Ik zit al zo lang 'binnen' dat dit mijn leefwereld is geworden. Ik heb dan weliswaar het geluk dat ik 'buiten' nog mensen heb die van mij houden, maar ik weet eigenlijk niet meer hoe het buiten is. Voor mij is 'buiten' inmiddels een 'boos oog' geworden, een wereld die mij niet terug wil hebben. Omdat ik TBS-er ben, wil de maatschappij mij niet terug. Moet ik straks iedere keer achterom kijken of er iemand is die mij herkent als TBS-er? Zo voelt het nu wel. En als ik terugkom bij mijn vrouw, moet zij dan ook angstig zijn dat mensen mij herkennen? Zij is immers ook keihard veroordeeld door de maatschappij. Zij was niet meer gewoon Janny, zij was plotseling de vrouw van die moordenaar. Ze moest verhuizen om veilig te kunnen zijn. Moet ik haar het wel aan doen om terug te keren naar huis? En voor mijn zoon geldt natuurlijk hetzelfde verhaal. Waarom moet ik daar allemaal zo angstig voor zijn? Ik heb toch mijn tijd uitgezeten? En de deskundigen hebben mij dan toch maatschappij-geschikt verklaard?

Nu ik al enige tijd in behandeling ben, en het gaat goed, neemt de angst om naar buiten te gaan alleen maar toe. Natuurlijk, ik wil heel graag uit dit systeem, terug naar de mensen waar ik van hou en die van mij houden, maar ik ben bang voor de confrontatie met de maatschappij. Hier, in het systeem waar ik al zo lang in zit, is alles voor mij bekend. Ik leef hier, ik woon hier, ik werk hier, ik adem hier, ik slaap hier, ik wordt hier niet veroordeeld, maar ... ik ben hier niet thuis. Als ik weer naar huis mag moet ik voortdurend op mijn hoede zijn, en ik kom, hoogstwaarschijnlijk, niet aan het werk. Een van de voorwaarden van dit systeem is namelijk dat ik bij een baas moet vertellen dat ik TBS heb gehad, oftewel: ik blijf TBS-er. De vraag is dus niet alleen wanneer ik uit de TBS kom, maar ook of ik ooit uit de TBS geraak. De klinieken in Nederland zijn zo angstig voor het publiek en de pers, dat men mensen werkelijk onnodig lang binnen houdt.

Hoe verder?

Ik denk dat het beeld van de TBS en haar bewoners totaal verdraaid is.

Wist u bijvoorbeeld dat van alle opgepakte en veroordeelde kindermisbruikers slechts 4% in de TBS terecht komt? En toch denkt de hele wereld dat hier alleen maar pedofielen zitten. Ik kan u verzekeren dat dit niet het geval is, en dan neem ik mezelf als voorbeeld. Wie hier dan wel zitten? Mensen die ernstige delicten hebben gepleegd op een moment dat ze door welke stoornis dan ook zichzelf niet in de hand hadden. Mensen die, als ze eerder hulp hadden aanvaard en/of gekregen, waarschijnlijk nooit een misdrijf hadden gepleegd. Zijn de mensen die hier zitten dan zielig? Nee, absoluut niet, ze hebben alleen hun eigen problemen op een totaal foute en ontoelaatbare wijze opgelost. Ook ik heb mijn problemen veel te laat onderkend. Er gaat geen dag voorbij zonder dat ik aan het slachtoffer denk. Ook de nabestaanden zijn geen moment uit mijn hoofd. Toch moet ik verder, en dankzij goede therapeuten en vooral ook dankzij de mensen van de Geestelijk Verzorging ben ik weer in staat om vooruit te kijken. Dat brengt echter ook weer die angst met zich mee. Hoe moet ik mijn angst overwinnen? Vroeger kon ik nog zijn wie ik wilde zijn, nu ben ik die TBS-er.

Ik vraag de maatschappij niet om te vergeten, wel om te vergeven. Ik weet dat dit een heel groot woord is, maar ik vraag het toch. Ik zal dit nooit aan de nabestaanden vragen, maar wel aan de rest van de maatschappij. Jan H. (reacties: mijn mailadres is bij de dominee en Oeds Veen bekend)

Gelovig gedoopt

Baptisten: pendelen tussen kerk en beweging

Olof H. de Vries

Gelovig gedoopt. 400 jaar baptisme - 150 jaar in Nederland Kok Kampen, voorjaar 2009

Wie het voorrecht heeft gehad om door Olof de Vries aan het seminarium te zijn ingewijd in de geschiedenis en de theologie van het baptisme, ervaart het lezen van dit boek als een feest van herkenning. Het baptisme als bijbels alternatief voor de traditionele kerk, dat na verloop van tijd zelf verkerkelijkt en dan weer opwekking en vernieuwing nodig heeft. De historische pendelzwaai tussen kerk en beweging. Want, het wordt soms tot vermoeiends toe herhaald: 'Het baptisme is niet van de eeuwigheid, maar van de tijd. Het speelt in op de historische context. Enerzijds door eruit over te nemen, anderzijds door alternatieven te bieden'.

In zijn kenmerkende gedegen en soms wat al te gedetailleerde stijl, neemt de geboren docent ons mee langs de historische ontwikkelingen in Engeland, Amerika en Nederland. De uitvoerige hoofdstukken over Feisser, De Liefde en Louw, vormen een welkome aanvulling op - en eigenlijk vervanging van - 'Wumkes' en 'Van Dam'. Uitermate boeiend zijn de hoofdstukken over de emancipatie, polarisatie en evangelisatie van de Unie na de Tweede Wereldoorlog.

Dit boek is de rijpe en rijke vrucht van vele jaren onderwijs. De Vries laat onze gemeenschap hiermee een erfenis na die we slechts tot onze schade kunnen negeren. 'Identiteit is identiteit in wording', om nog een telkens terugkerende zin te citeren. Om te weten wie we waren, werden en geworden zijn en om te weten hoe we steeds weer in wisselende tijden onszelf kunnen herontdekken, wens ik dit boek in de handen van iedere baptist, van ieder die overweegt het te worden en van allen die zich al langer afvragen wat die baptisten toch bezielt.

Teun van der Leer, rector seminarium

15 november GROEP HINENI in Silo!

Op zondag 15 november zal de jaarlijkse Gevangenezondag worden gehouden in Silo, en dit jaar zal een half uur tijdens de kerkdienst worden geluisterd naar de muziek/zang/dans van de groep HINENI (dat betekent: Hier ben ik!).

De zeven leden van deze groep uit Almere treden regelmatig op in gevangenenissen. Yvonne Bongers (ooit Siloganger) schrijft zelf hun teksten en muziek en zij stemmen zich in taal en presentatie af op wat gevangenen nodig hebben. Na het muziekspel 'Barabbas', dat zij in de passietijd van dit jaar opvoerden in de tbs-kliniek van Almere, zullen zij nu bij ons 'De Samaritaanse Vrouw' laten horen en zien, met als ondertitel: 'over een bijzondere ontmoeting en innerlijk herstel.'

Allen van harte uitgenodigd!

Arjan Noordhoek

Symposium 500 jaar Calvijn - 400 jaar Baptisme.

Toen mijn echtgenoot Dick en ik over dit symposium lazen waren we beiden zeer gemotiveerd om daaraan deel te nemen. Dick als rasechte calvinist (lid van een Nederlands gereformeerde kerk) en ik als baptist (met gereformeerde wortels). Dus togen we samen naar Apeldoorn waar de chr. gereformeerde theologische hogeschool staat die dit symposium heeft georganiseerd, tezamen met het baptisten seminarium.

Het was een overwegend manlijk gezelschap dat we er troffen. De eerste lezing werd gehouden door de chr. geref. Professor Baars: "de charismatische Calvijn", een doorwrocht betoog over Calvijn die de charisma zag als ondersteuning van de evangelieverkondiging, maar weinig raad wist met de geestesgaven.

Vervolgens hield Teun v.d. Leer, rector van "ons" seminarium een heldere uiteenzetting met als uitgangspunt "de ware calvinist is een baptist" over de geschiedenis van het baptisme en de geloofs- en gemeentevisie als logische consequentie.

Er vond een boeiende uitwisseling van opvattingen plaats.

De morgenzitting werd afgesloten met gedragen en zeer luid gezongen psalmgezing mét orgelbegeleiding. Ik realiseerde me opnieuw hoezeer ik de psalmen mis in de baptistenbijeekomen, maar ook hoezeer ik de muzikale begeleiding in Silo waardeer.

's Middags waren er workshops. Dick was geïnteresseerd in "verbond en doop" en ik koos voor "mijden of wijden" over kerk, cultuur en politiek, waar Eduard Groen één van de inleiders was. Na afloop gingen we verrijkt weer huiswaarts, tevreden met deze gezamenlijke donderdag.

En als we op de zondagen ieder onze weegs gaan wat betreft de kerkdienst.....dan hebben we elkaar na afloop altijd veel te vertellen.

Joke Koning

GEBEDSINTENTIES vanuit de PI ZEIST OKTOBER/NOVEMBER 2009

In onderstaande woorden en beeld wordt u als kerken namens gedetineerde M. van harte bedankt voor uw meeleven. De komende zondagen zal er binnen de muren van het detentie centrum voor u worden gebeden. In de gebedsintenties voor november vertelt M. u over het grote belang om zich in gevangenschap in beelden te kunnen uiten!

Ik groet u van harte mede namens mijn collega's

Ds. Harma Zuidersma

Beste broeders en zusters,

Dank u wel voor de mooie bloemen. Die bloemen krijgen we elke zondag in de kerkdienst, hier in detentie. Ik zit acht maanden in vreemdelingenbewaring en hier in Zeist bijna twee maanden. Maar door de bloemen komen ook bemoediging en uw liefde.

Ik dacht: het zal goed zijn als ik met deze brief u even bedank en zeg: "ik hou van jullie". Toen ik aan jullie dacht, moest ik denken aan Mattheus 25: 34-40, die praat over u en dat maakt mij van blijdschap aan het huilen. Ik kan niet met woorden mijn gevoel uitleggen. Ik stuur er een tekening van mij bij, ik hoop dat u het een mooie vindt.

'Er is iemand, zodat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat.
Er is iemand, die mij heeft verlost van mijn zonden.
Iemand, de liefde van Hem kent geen grenzen.
Iemand, die mijn zonden heeft gedragen zo dat ik verlost zal worden van de duisternis'.

Ik wens u het allerbest in het leven, de zegen van God en de liefde van de Heer Jezus.

Ik laat U weten dat jullie in mijn gedachten en gebeden zijn, overal waar ik in deze wereld ben.

Hartelijke groeten, M.P.

Met Carla op reis

In 5 weken tijd, drie keer op reis, Afghanistan, Indonesië, Rwanda. Opgeteld rond de 50.000 kilometer in de lucht, de afstanden het heen en weer over land heb ik maar even weg gelaten. Vier slapeloze nachtluchten, , dunne matjes om op te slapen, regelmatig ongewassen, levend op mueslirepen en water, 4 jetlags en tot slot nog een paar dagen doorwerken met een griepje. Ik klaag niet, maar ben wel moe.

Afganistan, het meest primitieve stukje aarde wat ik tot nu toe gezien heb. Geen stromend water, geen elektra. Alles te voet, geen auto's, fietsen of brommers. Vervoer met ezels als je rijk bent. Oogsten met de hand, dorsen met ezels of koeien. De mannen worden gemiddeld niet ouder dan 45, de vrouwen slechts 44 jaar, twee op de vijf kinderen worden niet ouder dan 5 jaar, 1 op de 10 zwangerschappen eindigt in het overlijden van moeder en/of kind. De winter duurt er 6 maanden en dan is water alleen beschikbaar als sneeuw en ijs. Wassen en badden is er dus ook niet bij, want er is te weinig brandhout om warm water genoeg te maken. Ziektes en sterfgevallen door slechte hygiëne is aan de orde van de dag. Iedereen zit in de winter maanden binnen om het rokende open vuur, waar ook op gekookt wordt, omdat het buiten (op 3000 meter hoogte) -30 graden wordt. Het dichtstbijzijnde ziekenhuis is 7 uur rijden met de auto en die

zijn er niet en anders zijn ze te duur om te huren. Er kan door de korte zomer en de hoogte alleen graan en erwten verbouwd worden. Het eten is dus het hele jaar door, altijd 2 of 3 x per dag brood met zoute geitenmelk/thee. De grond is zo schraal dat na 8 maanden de oogst op is , dan moet je een geit ruilen tegen een zak graan, want zo gaat de handel daar. Ik sprak een vader, Abdel, die afgelopen winter geen ruilmiddelen meer had en uit pure wanhoop zijn kinderen gemalen gras met olie te eten gaf. Er zijn er twee vrij snel achter elkaar overleden van de honger.

Indonesië, een noodhulpreis die er even tussen werd geplakt. Na 28 uur reizen kwamen we in Djakarta, waar ik tot mijn grote verrassing terecht kwam in het guesthouse waar ik als kind 3

maanden gewoond heb, in afwachting van ons huis daar. De dag daarna vlogen we door naar het aardbevingsgebied op Sumatra. Vrijwel alle huizen zijn beschadigd, 1800 gebouwen ingestort of rijp voor sloop. Toen wij er waren 1200 mensen overleden en nog 5000 vermisten. Een gebied met mensen in totale wanhoop en verbijstering. Voor de meesten terug naar af, alles opnieuw moeten opbouwen. Nog een paar stukken huisraad of kleding tussen de brokstukken uit kunnen halen en verder niks meer hebben. De laatste dag zijn we bij de dorpen geweest die door de aardverschuiving van de bodem waren verdwenen. Onvoorstelbaar wat een natuurgeweld, wat een onbeschrijfelijk verdriet. Ik sprak Zon, een jongen van 22 die voor zijn ogen zijn hele gezin onder de modder zag verdwijnen. Moeder, vader, broertjes, zusjes. Die nacht heeft hij met een paar overlevenden in het pikke donker over de vlakte lopen roepen naar zijn moeder, sjoerend aan wat stukken van het verwoeste huis die boven de aarde uitstaken.... hoe moet hij ooit weer zijn leven oppakken?? Sommige mensen zeggen: "Het is Gods wil.... Hij bepaalt wanneer en hoe je gaat...." Als ik zo om me heen kijk dan kan ik dat niet geloven.

Tot slot Rwanda. In het zuiden van het land leven minstens 18.000 aidswezen. "Orphan headed families" heten dat, gezinnen met een wees aan het hoofd. Ik vond 3 meisjes van 14, 12 en 10, die al 6 jaar wees zijn. Zij hebben wat zorg gehad van een tante die elke dag even langs kwam om te kijken, maar die is 2 jaar geleden ook overleden en nu staan ze er echt helemaal alleen voor. Kinderen blijven wonen in het huis van hun ouders, omdat daar vaak een stukje land bij zit. Als je weggaat wordt dat binnen de kortste keren ingepikt. Ook kunnen ooms en tantes niet zomaar voor alle neefjes en nichtjes zorgen, omdat zij zelf ook ziek zijn of al 1 oudergezinnen. De meisjes gaan niet meer naar school. Ze spitten met hun kleine lijfjes dapper op hun stukje grond om de bonen te kunnen zaaien die ik voor ze mee heb genomen. Of ze spitten bij anderen om een beetje te verdienen. Ze lenen elke dag een bord bij de burens om van te eten, want die hebben ze zelf niet. In hun huisje zie ik een paar kledingstukken over een draad hangen en een zakje droge cassave. Ze slapen op een matje met z'n 3en onder een doek. Het oudste zusje, Uwera, is bezig met een beroepsopleiding, ze wil sparen voor een naaimachine en zo voor "haar gezinnetje" gaan verdienen en haar zusjes

naar school sturen. "Soms als ik ga piekeren wil ik dood" zegt ze, "dan weet ik echt niet meer hoe het verder moet. 's Nachts slapen we slecht, dan zetten we dingen tegen de deur, omdat er jongens tegenaan duwen en bonken omdat ze naar binnen willen.... we zijn bang."

Ik ben weer thuis en probeer te genieten van een goed bed, een warme douche, te veel en te lekker eten, een compleet en gezond gezin.... en met de tranen in mijn ogen denk ik aan Abdel en Zon en Uwera.....

Bericht uit Cuba!

Op 19 mei van dit jaar was de Cubaanse muziekgroep Agua Viva in Silo te gast bij de maaltijd van de Maatjes Eetgroep. Daarna was hun muzikale optreden in de kerkzaal een warm en gelovig bad voor wie erbij waren. De gesprekken en contacten waren, ondanks de moeilijkheden met de taal, allerhartelijkst en men bood ons vanuit het kerkelijk centrum KAIROS (met ook baptisten) een zelfgemaakt wandkleed aan. Op 1 oktober ontving ik onderstaande mail uit Cuba met een verheugend bericht.

Dear Brother Arjan

Still we keep in our memory the wonderful days we spent in your Church in Utrecht and the Prison Clinic in Almere. Thanks again for your hospitality and friendship. We felt the warm spirit of Christian love. Agua Viva is still singing and playing in many places of our country. I want to share with you the news that the government has allowed the Churches to have religious services in the prisons, beside the visit of chaplains.

The Council of the Evangelical Churches has put in my shoulders the task

of coordinate and organize this ministry in behalf of the evangelicals. The Roman Catholic Church has also the same opportunity. As I told you, we don't have tradition of this activity in our country, so we are starting to research the best resources for this work. Perhaps you could give me some hints about it.

Hope the Lord be blessing you and your family,

Rev. F. (Paco) Rodés

Een vriend te zijn..

En dan word je zomaar naar voren geroepen, want je wordt welkom geheten. 'Jij bent nu echt onze vriend!' Misschien geen formele status, maar wel noemenswaardig: je hoort erbij, je mag deel uitmaken van de gemeente. Deze bijzondere gebeurtenis viel mij ten deel zondag 4 oktober en ik ben erover na gaan denken. Een vriend te zijn... wat betekent dat nu

eigenlijk?

Eerst moest ik denken aan een artikel wat ik net gelezen had voor mijn studie. Daarin werd een vriend omschreven als iemand die je vaak ziet, met wie je belangrijke zaken bespreekt en met wie je handelt uit het principe van wederkerigheid: ik doe iets voor jou, zolang jij iets voor mij doet. Een belangrijk kenmerk van een vriend is vervolgens ook dat die erg op je lijkt: je deelt dezelfde hobby, je houdt van dezelfde muziek, je gaat naar dezelfde kerk et cetera. Nu moet ik zeggen dat dit een redelijke accurate beschrijving is van een vriend, maar ik had toch het gevoel dat het iets miste. Het klinkt zo kaal, met deze definitie heb je het gevoel dat er voorbij gegaan wordt aan een soort diepere laag: iets waar vriendschap werkelijk om draait.

Deze diepere laag vond ik terug in *Gloed*, een boek geschreven door de Hongaarse schrijver Márai. Dit boek handelt over een ontmoeting van twee mannen die elkaar 41 jaar niet gezien hebben. In deze ontmoeting omschrijft Henrik, de hoofdpersoon, vriendschap als volgt: vriendschap is de meeste edele vorm van contact tussen mensenkinderen, in totale onbaatzuchtigheid: het is een relatie waarbij iemand niets van de ander wil of verwacht en hoe meer hij geeft, des te minder hij verwacht. Bij echte vriendschap geeft iemand het hoogste wat een mens een ander geven kan: blind, onvoorwaardelijk, hartstochtelijk vertrouwen. Ik werd bij het lezen van deze passage zowel de eerste als de tweede keer zeer sterk geraakt.

In de eerste plaats kwam het door de fantastisch poëtische omschrijving van Márai, de taal van verwondering om met Arie de Boer te spreken. En ten tweede, toen ik de woorden nog eens wat langer tot me door liet dringen ervoer ik de waarheid die achter die woorden schuilging. Een volledig vertrouwen, een vertrouwen dat verder gaat dan 'jezelf kunnen zijn'. Het betekende voor mij zoets als een totale aanvaarding en openheid die kan spreken uit een blik, een kneepje in je arm, een traan, een ferme handdruk. Dat vertrouwen noem ik goddelijk, gaat het verstand te boven. Sterker nog, het verstand, de wetenschap, komt niet eens in de buurt met zijn omschrijving.

En waarom vertel ik dit u nu? Omdat ik geloof dat ik dat ervaar in de Silo-kerk en ik u hier wil zeggen: ja, ik ben een vriend.

Tim

Victor en Bea naar Afrika

Victor en Bea Wildeman gaan naar Oeganda vrijwilliger gedurende november t/m januari . Op de Eetgroep van dinsdag 20 oktober vertelde Victor namens hen beiden wat ze er gaan doen en waarom. Hieronder kunt u iets lezen over de beide projecten waar zij zich (als verpleegkundige en als oud-manager) aan gaan verbinden. Gedurfd en bevlogen, maar zo kennen we hen beiden al heel lang. We hopen voor hen en bidden hen toe dat ze er een goede tijd hebben met dat wat ze ervan verwachten! Wij vroegen hen hoe we als Silo en als Eetgroep kunnen helpen. Over enkele weken hopen we vanuit Afrika van hen een antwoord te horen. (A. N.)

Victor gaat werken voor het African Prisons Project

<http://www.africanprisons.org>

“Waardigheid en hoop voor gevangenen door middel van gezondheidszorg, onderwijs en gerechtigheid” (Alexander McLean) African Prisons Project (APP) is een jonge liefdadigheidsinstelling opgericht om het welzijn, gezondheid en onderwijs van de gevangenen in Afrika te verbeteren. De belangrijkste projecten zijn de oprichting of renovatie van gevangensklinieken en bibliotheken.

Het lot van de gedetineerden in Afrika wordt zelden opgemerkt, daarom krijgen ze weinig hulp van liefdadigheidsorganisaties. De meest onderdrukte en kwetsbare mensen zijn: baby's met hun gevangen moeders, geesteszieken, kinderen en analfabeten. De voorwaarden in Afrikaanse gevangnissen zijn slecht. Velen zijn zwaar overbevolkt, er is gebrek aan sanitaire voorzieningen en zij zijn niet in staat om voldoende voeding te geven. Toegang tot boeken en onderwijs is beperkt of onbestaand. Medische voorzieningen zijn volstrekt ontoereikend. Weinig landen hebben een normale toegang tot juridische bijstand, terwijl in veel landen de doodstraf en lijfstraffen blijven voortbestaan. Gevangenisstraffen kunnen ook aanzienlijk langer zijn dan in de ontwikkelde landen en vaak is er geen geschreven dossier en geen vorm van proces.

APP werd in 2004 opgericht door Alexander McLean, toen 18 jaar. voordat hij aan de universiteit rechten ging studeren. Als vrijwilliger in een ziekenhuis in Kampala, stuitte hij op een groep gevangenen uit de Luzira gevangenis .De

maximaal beveiligde gevangenis door de Britten in 1927 gebouwd voor 600 gevangenen, heeft er nu vier keer zo veel. Alexander wist een paar weken later de ziekenboeg van de gevangenis te renoveren. Eenmaal terug in Engeland verzamelde Alexander boeken en geld in zuidwest Londen. Hij verzamelde snel genoeg middelen om terug te keren naar Oeganda om de bibliotheek die de gevangenen gevraagd hadden te ontwikkelen. Alexander heeft vervolgens zijn familie, vrienden en andere vrijwilligers geïnspireerd om dit aan te pakken; Sinds haar oprichting wordt APP geleid door jonge vrijwilligers - studenten en jonge professionals die een verschil willen maken. Daarbij wordt APP ondersteund door adviseurs en partners.

Bea gaat helpen bij Hospice Africa

<http://www.hospiceafrica.org/>

"Ons doel is het bevorderen en ondersteunen van goedkope en betaalbare palliatieve zorg binnen gemeenschappen in Afrika" (dr. Anne Merriman)

Hospice Africa is een in 1993 opgerichte in Engeland geregistreerde liefdadigheidsinstelling toegewijd om palliatieve zorg te verstrekken aan kanker- en HIV / Aidspatiënten.

Een Hospice biedt pijnbestrijding en behandelt de ziektesymptomen van de terminale zieke. Dit wordt gecombineerd met een holistische benadering van de patiënt en familie waarbij de patiënt de focus is. Deze vorm van zorg heet 'palliatieve zorg'. Het verbetert de kwaliteit van de laatste fase van leven van patiënten en biedt de patiënt ook een meest geschikte plaats om te sterven in de nabijheid van de familie. Kanker is in opmars in alle Afrikaanse landen. Betere sanitaire voorzieningen zijn het aantal besmettelijke ziekten aan het terugdringen, maar de komst van Aids, met de bijbehorende kankers, betekent dat de doodsoorzaken nu veranderen. In Afrikaanse landen zonder rampen van oorlog of honger, is kanker nu de eerste of tweede belangrijkste doodsoorzaak.

Enerzijds ontbreekt het veel patiënten aan geld voor medische zorg, anderzijds zijn velen naar huis gestuurd door met een paar eenvoudige medicijnen en de boodschap dat er "niets meer aan te doen" valt. Dit leidt

tot onbeschrijfelijk veel leed voor de patiënt en familie Hospice Africa werkt met vrijwilligers uit diverse landen in Europa. Een van de doelstellingen is ervoor te zorgen dat de administratieve kosten tot een minimum beperkt blijven en ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk geld hen bereikt die het nodig hebben in Afrika.

Hospice Africa heeft geen betaalde medewerkers; alle inzet wordt verricht door onbetaalde vrijwilligers.

Als iemand de Oeganda Journaals van Victor en Bea per e-mail wil krijgen kan dat door een e-mail te sturen naar: victor.wildeman@planet.nl

Foto's en alle Oeganda Journaals tot nu toe staan op:

<http://wildeman.eu/oeganda/>

Loofhutten in Israël

Vorige maand oktober maakte Cornelia de Kort evenals vorig jaar een reis naar Israël. We kennen haar passie voor dit land en volk en hieronder een impressie van haar Israël-reis, die opnieuw samenviel met een van de belangrijkste Joodse feesten, het Loofhuttenfeest, feest van de dankbaarheid.

(Arjan Noordhoek)

De route van af het vliegveld gaat richting Galilea, Nazareth is onze bestemming, waar we in een kibboets mogen overnachten. We maken mooie excursies tot aan de grens van Libanon, waar in de groene omgeving van de 'banias' de rivier Jordaan ontspringt.

Het weer heeft ons alle dagen goed begeleid, wat willen we nog meer? De derde dag zullen we 'opwaarts gaan', richting Jeruzalem, maar vooraf gaan we langs de grens van Jordanië naar de plaats waar Johannes doopte. Daar is de rivier maar vier meter breed, iemand riep van de

overzijde : 'so near and yet so far', want aan de overzijde staat een wacht met een stengun. Daar vandaan naar de Dode Zee, waar ik ook graag een duik wil nemen, m'n ringen had ik al afgedaan, maar t' zwemgoed vergeten, dus dan maar pootje baden... al dat zwarte moddergedoe is behalve gezond ook wel hilarisch. De bussen brengen ons naar Engedi, de schuilplaats van David. Daar maken we de officiële opening van het Loofhuttenfeest mee, met een maaltijd. Sprekers komen en gaan, er vindt een goed geofende vlaggenparade plaats. Na een bezoek aan Qumran eindelijk op weg naar Jeruzalem, 's avonds heel laat komen we aan in hotel 'Moriahgarden'.

s'Morgens vroeg 6 uur opstaan en om 8 uur het morgengebed. We wandelen naar het Congresgebouw via de nieuwe 'Harpbrug'. Een goede organisatie (ICAJ) zorgt ervoor dat we weinig tijd verliezen.

Of je nu een oud kasteel bezoekt (kruisridders Nimrod) of een oude synagoge (Katzim, Kapernaüm) bezoekt, alles is door de geschiedenis een indrukwekkend verhaal. Zoals Gamla, geheel vermoord, net als bij de belegering van Masada. Wat een wreedheden tegen Israël, die geen kant op kon, je schaamt je, ook voor wat de kruisridders deden. Dat Israël ons op hun bodem wil toelaten, is eerder een zaak van God dan van mensen, Israël heeft dit begrepen volgens mij.

Aan tafel tijdens het Loofhutten kwam een Joodse gids naast mij staan en zei: "dit is de dag die de Heer heeft gemaakt", zoiets hoor je in Nederland toch alleen vanaf de kansel? Het is goed om mee te maken dat mensen in loofhutten leven met God en met elkaar.

Dwars door Jeruzalems straten en poorten en stegen komen we bij de Gebedsmuur, waar het ritueel van Loofhutten wordt gehouden. Er wordt gebogen met vier groene takken, in vier (windstreek) hoeken, een gebed voor bewaring voor de hele wereld.

Zo heeft Jezus daar gelopen, en onderricht gegeven. In Gethsemané lazen we de woorden van de 'wilde vijgenboom' en de tranen van Jezus over de stad. Zijn beeldtaal werd in zijn dagen goed verstaan. Het is een kostbare plaats voor meditatie, daar op de plaats van 'de Opgestane'.

Cornelia de Kort

Vanuit de Unie

Gebedsestafette

Tijdens de dankdag wordt de Gebedsestafette afgesloten en mogen we terugkijken op een opbouwende en inspirerende actie. Maar voor die tijd houden nog vier baptistengemeenten een gebedsweek: Eindhoven, Veenendaal, Emmeloord en Lelystad. Wilt u voor deze gemeenten bidden?

Dankdag

Eindelijk is het zo ver: zaterdag 14 november vieren baptisten uit heel Nederland een spetterend feest in Barneveld, als afsluiting van het jubileumjaar rond 400 jaar baptisme. Het programma van deze dankdag bestaat uit onder meer optredens van gospelzanger Matthijn Buwalda en mime- en zandartiest Gert van den Vijver, sketches, felicitaties, samenzang en ontmoeting. Er zijn aparte programma's voor kinderen en tieners. De toegang is gratis. U komt toch ook? Geef u op via www.kiezenvoorverbinding.nl of bij uw secretaris.

Algemene Vergadering

Vrijdag 27 november wordt in de baptistengemeente Arnhem-Zuid de Najaars-AV gehouden. De vergadering duurt van 15.00 tot 21.30 uur en zal bestaan uit drie vergaderblokken en een maaltijd. Op de agenda staan onder meer voorstellen over een verruiming van het Unie-lidmaatschap, een gezamenlijke deeltijdopleiding met de Azusa Hogeschool en de meerjarenbegroting 2010-2012. U bent van harte welkom.

Vacaturebank

De Unie zoekt regelmatig mensen die zich op vrijwillige basis willen inzetten in heel diverse functies. Wilt u een steentje bijdragen aan de doelen van de Unie en met andere baptisten nadenken over bijvoorbeeld landelijk jeugdwerk, de theologische opleiding of zending en diaconaat? Kijk dan snel op de nieuwe vacaturebank op de website: www.baptisten.nl/vacaturebank.

Data Unie-activiteiten

Gebedsestafette	31 januari-14 november
Dankdag in Barneveld	14 november
Najaars-AV in Arnhem	27 november
Baptisme op tv	3 januari

Meer informatie: www.baptisten.nl en www.kiezenvoorverbinding.nl.

Regionale gemeenteopbouwdagen

De data zijn bekend en het thema is veelbelovend!

Op vrijdagmiddag en zaterdagochtend 26 en 27 februari en 5 en 6 maart zijn er acht regionale gemeenteopbouw dagen in het teken van missionair gemeente zijn tot Gods eer.

In de nieuwsbrief van september las u over het plan om de landelijke conferentie over gemeenteopbouw te vervangen door regionale dagen. In de nieuwe opzet kunnen meer mensen deelnemen aan het programma en staan de regionale dagen letterlijk en figuurlijk dicht bij de gemeenten.

Op de vrijdagmiddagen gaan we met voorgangers in gesprek over het thema. Op de zaterdagochtend is er een boeiend programma voor raden, werkgroepen gemeenteopbouw en gemeenteleden en vrienden die hart hebben voor of willen uitgedaagd worden door de thema's 'missionaire gemeente' en 'leven tot Gods eer'. We geven zowel op de vrijdag als de zaterdag een eerste impressie van de resultaten van de Gezonde Gemeente Scans en we bieden praktisch materiaal aan dat helpt bij de gemeente en haar omgeving passende missionaire werkwijze te vinden.

Kortom: het worden dagen waarbij u gemeenten uit uw regio ontmoet en inspiratie opdoet om op een ontspannen wijze missionair te zijn in uw omgeving. U hoort binnenkort meer!

Albrecht Boerrigter, Ingeborg Janssen, Arjan Treuren en Anne de Vries
Gemeenteopbouwwerkers

Kadertraining van start in voorjaar

'Lerend kijken naar de gemeente' is boeiende training voor (toekomstige) leidinggevenden in de gemeente

In de laatste Nieuwsbrieven heeft u kunnen lezen over de voorbereidingen voor een kadertraining. Het is zover: de eerste module start in het voorjaar van 2010. Deze basismodule heeft de titel 'Gemeente in perspectief?'; de training in zijn geheel heet nu TOV-training: toerusten, ontwikkelen en verdiepen in gemeente-zijn. In deze module gaan we aan de slag met 'lerend kijken naar de gemeente'. Het is een training voor raadsleden, voorgangers, werkgroep-, commissie- en taakveldleden, kringleiders en jonge leiders in ontwikkeling, die toegerust willen worden in het lerend kijken naar de gemeente, zich willen ontwikkelen in hun vaardigheden hiervoor en zich willen verdiepen in thema's die een rol spelen in gemeente-zijn vanuit de Bijbel, onze wortels en onze omgeving. De

praktijkopdrachten zijn gericht op de eigen gemeente, zodat het prettig is als er meer mensen uit een gemeente meedoen en zij de ruimte hebben om in de gemeente daadwerkelijk de opdrachten uit te voeren.

De training is op zaterdag 16 januari, 13 februari en 13 maart van 10.00 tot 16.00 uur in Barneveld en wordt gegeven door Eduard Groen, docent Seminarium, en Ingeborg Janssen, gemeenteopbouwwerker.

De kosten van de training bedragen € 125 per persoon, inclusief koffie, thee en reader, exclusief lunch en één boek.

Voor meer informatie of opgave kunt u contact opnemen met Ingeborg Janssen, ingeborg.janssen@baptisten.nl, tel. 0342-712457 of 06-33588728. De folders voor de training worden op korte termijn naar de gemeenten gezonden.

Nog één keer NBJB!

Festival en reünie in één weekend

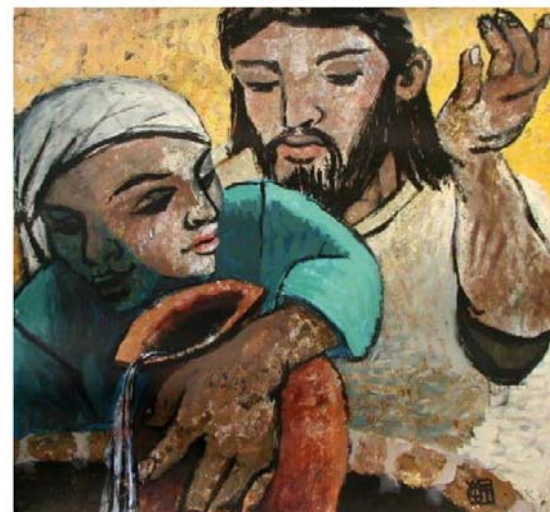
Voor iedereen die ooit NBJB'er was organiseren wij een spetterend afscheidswekend van de NBJB. Vrijdagavond openen wij samen met André Bijleveld een weekend vol ontmoeting en herinneringen. We bieden je een ontspannend programma met o.a. volleybal, kampvuur, muziek en viering.

Een festival en reünie in één weekend. Je mag komen kamperen, logeren in het kamphuis of gewoon een dagje langskomen. Zet het in je agenda! Hemelvaartsweekend 2010: 14 t/m 16 mei op de Strubben in Schoonloo.

Heb jij een prachtige herinnering aan jouw NBJB-tijd? Ga naar www.NBJB.nl en deel deze met ons! En stuur al je oude kampfoto's graag naar foto@nbjb.nl.

Gevangenen-zondag in de Silokerk met zang-dans-muziekgroep HINENI !

met muziekspel 'De Samaritaanse vrouw' over een bijzondere ontmoeting en innerlijk herstel ....

Zondag 15 november 2009

aanvang kerkdienst 10.00 uur, allen welkom!

leiding: ds. Arjan Noordhoek, gevangenispredikant

Silokerk, Herenstraat 34-36, 3512 KD Utrecht